

Posudek vedoucího diplomové práce

Veronika SLAVÍKOVÁ

Nejstarší českobudějovický sbor Církve československé (husitské) v letech 1920 - 1948

Diplomová práce, Pedagogická fakulta /Historický ústav, Filosofická fakulta Jihočeské university, České Budějovice 2013, 129 stran textu, 21 textových, tabulkových a obrazových a příloh (nestránkováno).

Nepřehlédnutelnou součást moderních českých (resp. československých) dějin představuje náboženský kvas úzce spjatý s proměnou evropské i české společnosti druhé poloviny 19. a první poloviny 20. století, s nástupem katolického modernismu i jeho neúspěšnou snahou o prosazení reformy uvnitř katolické církve a se vznikem samostatného československého státu. Důležitým aktérem náboženského ruchu První republiky se stala Církev československá, která mezi nově se etablujícími nekatolickými křesťanskými společenstvími v českých zemích alespoň z počátku úspěšně aspirovala na roli nejvážnějšího konkurenta dosud dominující římskokatolické církve. Zatímco okolnosti vzniku a následného vývoje této nové „národní“ československé církve či životní peripetie jejích zakladatelských osobností se v české odborné literatuře, zejména po roce 1989, dočkaly odpovídající pozornosti a řady kvalitních zpracování, v případě působení jednotlivých sborů Církve československé a jejich vůdčích osobností je však situace podstatně horší.

Diplomantka si tedy vybrala téma, které je v české historiografii zatím jen stále málo reflektované a jehož odborné (nikoli popularizační či propagační) a konfesně nezaujaté zpracování může být cenným zdrojem poznatků nejen regionálního významu, neboť ty se mohou stát významným korektivem zpřesňujícím naše poznatky o obecných trendech týkajících se jak osudů Církve československé v celorepublikovém kontextu, tak i náboženského a společenského milieu české společnosti ve sledované době.

S potěšením mohu hned na úvod svého posudku konstatovat, že autorka pojednala své originální téma nejen na odpovídající odborné úrovni, na základě promyšleného metodologic-

kého přístupu, s velmi dobrou znalostí pramenů a bezpečnou orientací v literatuře související s tématem, ale navíc i s potřebným nadhledem a v neposlední řadě též velmi kultivovaně po jazykové i stylistické stránce.

Základním heuristickým východiskem předložené práce se staly především písemné dokumenty, fotografický a další, badatelům dosud neznámý a nezpracovaný, materiál uložený v soukromém Archivu sboru Církve československé husitské v Českých Budějovicích. Cenné poznatky Veronika Slavíková získala též rozsáhlou rešerší dobových regionálních periodik, z fondu Československá církev, který je uložen ve Státním okresním archivu v Českých Budějovicích, a ze Sčítacích operátů z roku 1921, které jsou přístupné na webových stránkách Státního oblastního archivu v Třeboni. Nezbytné doplňující informace získala diplomantka na základě studia víceméně úplného korpusu relevantní odborné - převážně české - literatury věnované dané problematice.

Předložená magisterská práce má logickou strukturu, která je podřízena přesně a konkrétně definovanému cíli. Jednotlivé části práce přesvědčivě dokládají, že autorka ví o čem píše a proč zvolila dané členění textu.

Obligátní *Úvod* kvalifikační práce Veroniky Slavíkové předkládá nejen nezbytné vymezení tématu a promyšlené stanovení badatelských cílů či zasvěcenou charakteristiku základní literatury a pramenů k tématu, ale přináší též velmi fundovaný a podrobný popis Archivu sboru Církve československé v Českých Budějovicích, který coby jakýsi prozatímní inventář může sloužit i jako cenná pomůcka pro další zájemce o danou problematiku.

První kapitola předložené práce, věnovaná náboženským poměrům prvních desetiletí 20. století a okolnostem vzniku československé církve, byla sepsána na základě literatury a jednoznačně dokládá autorčinu schopnost z literatury vytěžit podstatné informace a následně je zpracovat do čtivého, faktograficky a interpretačně spolehlivého syntetizujícího přehledu. Druhá a třetí kapitola (s. 40 - 116) práce kolegyně Slavíkové představují vlastní jádro pojed-

nání opírající se o důkladné studium uvedených pramenů. Nezbytné, někdy možná až příliš detailní (ale rozhodně ne nudné), deskriptivní části svého výkladu diplomantka zdařile prokládá analytickými a komparativními pasážemi, v nichž dokládá svou schopnost klást studovaným pramenům relevantní otázky a hledat hlubší souvislosti, kriticky je zpracovat a nacházet fundované, relativně objektivní odpovědi. Nedílnou a podstatnou součástí diplomního spisu je též rozsáhlý - téměř osmdesátistránkový - soubor pečlivě zpracovaných textových, tabulkových a obrazových příloh, do nichž autorka vtělila množství cenných poznatků a informací uváděných v textu.

Jak již bylo uvedeno, práce Veroniky Slavíkové je napsána čtivě a kultivovaně, bez stylistických či gramatických prohřešků a ani z hlediska historického řemesla jsem neshledal žádné významnější nedostatky (vyjma několika málo drobností). Sympatická je též badatelská skromnost autorky, která si velmi dobře uvědomuje, že zjištěné poznatky - jakkoli početné, nové a přínosné - zatím nemohu v úplnosti zodpovědět všechny otázky, jež studium pramenů uložených v archivu Husova sboru v Českých Budějovicích otevírá. Věřím, že diplomantka zůstane problematice českobudějovických čechoslováků věrna i v budoucnu, neboť ne všechna témata se podařilo do diplomové práce začlenit či zpracovat v relativní úplnosti. V daném okamžiku vidím jako samozřejmost publikování podstatných (upravených) částí diplomové práce kolegyně Slavíkové v odborném tisku.

Na závěr svého hodnocení mohu jen konstatovat, že s velkým potěšením doporučuji předložený diplomní spis Veroniky Slavíkové k obhajobě a navrhuji jeho hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 1. 8. 2013

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.